

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕВОЛЮЦІЙНА ГЕНЕТИКА

спеціальність	не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	не обмежено	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	бакалавр	кафедра	генетики, селекції та насінництва

ВИКЛАДАЧ

Вища освіта – спеціальність селекція і генетика сільськогосподарських культур
Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук 06.01.05 Селекція рослин
Вчене звання - доцент кафедри генетики, селекції та насінництва
Досвід роботи – 25 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавтор методичних розробок;
- співавтор тематичних публікацій;
- відповідальний виконавець НДР 0121U108111;
- учасник наукових і методичних конференцій;
- наукове керівництво здобувачем, що отримав документ про присудження наукового ступеня.

телефон	0509737523, 0681897033	електронна пошта	roman.kryvoruchenko@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle/ Google meet
---------	---------------------------	------------------	-------------------------------	-----------------------	---------------------

До викладання дисципліни долучені: асистент, доктор філософії (PhD) з агрономії Чуйко Дмитро Вікторович.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів вищої освіти комплексу наукових знань відносно генетичних механізмів еволюційного розвитку органічного світу, які ґрунтуються на мікро- і макроеволюційних процесах в появі адаптацій та видоутворенні
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • здатність використовувати сучасний еволюційний підхід до вивчення агробіологічних процесів / індивідуальні практичні завдання • використовувати теоретичні знання про генетичні механізми еволюції органічного світу щодо спеціальних дисциплін / практичні завдання • розуміння генетичних механізмів дії еволюційних факторів та їх застосування в процесі професійної діяльності / індивідуальні практичні завдання • застосовувати отримані знання у раціональному використанні природних ресурсів та охороні навколишнього середовища / практичні завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин лабораторно-практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність при проведенні лабораторно-практичних занять
Умови зарахування	після засвоєння наступних компонентів: матеріалу лекцій, лабораторно-практичних занять, самостійної роботи

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Генетика мікроеволюції

Лекція 1.	Вступ. Вид, популяція та еволюція. Генетична гетерогенність та поліморфізм популяцій	Практичне заняття 1	Поняття про генетичну структуру популяцій. Закон Харді-Вайнберга	Самостійна робота	Потік генів, фактори швидкості та часу. Дрейф генів (генетико-автоматичні процеси). Інбридинг, коефіцієнт інбридингу, генетична структура інбредних популяцій. Природний відбір та пристосованість. Норма реакції. Інтенсивність відбору у природі. Типи і форми природного відбору, Природний відбір та поліморфізм популяцій.
Лекція 2	Фактори генетичної мінливості популяцій. Дрейф генів та міграції. Мутації, їх значення в мінливості популяцій	ПЗ 2-3	Методи вивчення гетерогенності та поліморфізму популяцій		
Лекція 3.	Природний добір, як фактор еволюції. Адаптації.	ПЗ 4-5	Вплив мутацій на структуру популяцій. Генетичний тягар в популяціях.		
Лекція 4	Генетичні механізми видоутворення. Молекулярно-генетичні аспекти макроеволюції. Еволюція геномів.	ПЗ 6	Вплив різних форм добору на структуру популяцій		
Лекція 5					
Модуль 2. Генетика макроеволюції					
Лекція 6.	Філогенез культурних рослин. Сучасні проблеми еволюційної генетики. Епігенетична еволюція	ПЗ 7-8	Філогенез культурних рослин, методи дослідження	Самостійна робота	Принцип адаптивного компромісу. Концепція інадаптації та евадаптації. Концепція еволюційно-стабільної стратегії Дж. Мейнарда Сміта. Концепція широкої адаптивної норми та коадаптація генів у генофонді популяції. Генетичний гомеостаз популяції.
		ПЗ 9	Молекулярно-генетичні методи досліджень мікро- та макроеволюції		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Генетика: Підручник для студ. вищих навч. закладів / Молоцький М.Я., Васильківський С.П., Князюк В.І. Біла Церква, 1998. 280 с.
1. Генетика з основами селекції: Підручник для студ. вищих навч. закладів / Стрельчук С. І., Демидов С. В., Бердишев Г. Д., Голда Д. М. Київ: Фітосоціоцентр, 2000. 292 с
2. Генетика: підручник / Демидов С. В., Бердишев Г. Д., Топчій Н. М., Черненко К. Д. К.: Фітосоціоцентр, 2007. 411 с.
3. Генетика : підручник / А.В. Сиволоб, С.Р. Рушковський, С.С. Кир'яченко та ін. ; за ред. А.В.Сиволоба. К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. 320 с.
4. Бровдій В.М. Еволюційне вчення: підручник. К.: ВЦ „Академія”, 2013. 336 с.
5. Корж О.П. Основи еволюції: Навчальний посібник. Суми: ВТД „Університетська книга”, 2006. 381 с.
6. Огінова І. О., Пахомов О. Є. Основи еволюції Д. : Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 2011. 540 с.
7. Федорців І.В. Еволюційна біологія. Частина 1. Курс лекцій для студентів біологічного факультету. Дрогобич: Коло, 2003. 182 с.

Методичне забезпечення

1. Булах О.О., Криворученко Р.В., Васько В. О., Гудим О.В. Загальна генетика: Методичні вказівки до семінарських, практичних занять і самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня галузі знань 20 «Аграрні науки і продовольство» спеціальності 201 «Агрономія» (Агрономія, Плодоовочівництво, Агрохімія та ґрунтознавство). Харків: РВВ ХНАУ ім.В.В. Докучаєва, 2018. 22 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 100	100% від усередненої оцінки за модулі
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 40	відповіді на тестові питання
		до 45	виконання та оформлення лабораторних робіт
		до 15	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.